

za pridelovanje ključev, gradiva za presajanje, toraj za razmnoževanje. Sama besedica trsna ušica ali filoksera že neljubo dirne posestnika vinogradov, še bolj ga pa prestraši, posebno pa gmotno oškoduje dejanstvena navzočnost po obliki malega ali po večinih ogromnega škodljivca, kateri nosi to ime.

Trsna ušica silno hitro napreduje. Do dandanes je že sila mnogo vinogradov očevidno okuženih, akoravno še ni to povsodi že uradno razglašeno, toda kaj bode še le v tekočem, ali v nekoliko letih! Kjer se ta sovražnik vinogradarstva naseli, tam v časih neverjetno hitro napreduje, neka leta, posebno po hudi peronospori, ki slabi trsje, v kratkem opustoši cele gorice, kjer še ni bilo leto prej videti ničesar sumnjivega. Vsak pameten vinogradar se mora toraj na najskrajneje pripravljati, ne pa odlašati, češ: saj imam še čas, kedar pride do mene, bodem pa že drugače počel.

Največje zlo je bila in je še trtna uš za tiste kraje, katere je ona tako rekoč iznenadila, kateri niso bili za vojsko proti nji nikakor pripravljeni. Tako imamo mnogo primerov, da so prej radi svojega vina jako sloviti kraji že več let brez vsacega vinskega pridelka. Vsled tega pa tudi navadno njih moč peša in niso večinoma več zmožni si pomagati.

Novo nasajanje vinogradov stane drag denar ali kar je temu enako, mnogo truda. Ako mora toraj posestnik ves vinograd, katerega mu je ušica že pred leti vničila na novo obsaditi, ko ni imel že več let nikacega primernega dohodka ter mu je na prvi dohodek še nekoliko let čakati, to je kaj težka naloga. Ako pa s trsno ušico vred tako rekoč vkup koraka ter kar ona vniči, sproti na novo zasadi, to mu je potem tako rekoč igrača in nikdar ne bode čutil grenkih posledic, katere ima navadno vničenje vinogradov za seboj. Radi tega še enkrat ponavljamo in še posebno povdarjamo, vsaki gospodar se naj na trsno ušico za časom pripravlja, predno še očuti rane, katere zamore ona njega gmotnemu stanju vsekati.

Kako in s čim se naj pa pripravljamo? Gotovo ne bode treba še posebej omenjati, da so nam ameriške trte edino praktično sredstvo, katero nam omogoči, tej nadlogi kljubovati. Ako je pa tako, potem pa se ve, da potrebujemo za to v prvi vrsti gradiva za nasajanje, ameriške trte. Kje pa teh dobiti? To je v večji meri že dandanes jako težavno; že dandanes, ko potreba še ni tako velika, kakor bode najbrž v kratkem postala, ni jih dobiti, kajti imamo primeroma še malo taci nasadov, kateri se pečajo z pridelovanjem tega gradiva.

Razun tega pa tudi treba, ako to kupujemo, navadno veliko dražje plačevati, kakor bi pa zamogli sami pridelati. Vsak umni gospodar bode torej za časom skrbel, da si bo doma dovolj taci ključev prideloval, kolikor jih potrebuje.

(Dalje prih.)

Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj, Št. Ilj pri Velenji. Sadjerejsko društvo za Šoštanjski okraj ima dne 24. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v čitalničnih prostorih v Šoštanji svojo glavno skupščino s sledečim dnevnim redom: a) Pozdrav predsednika, b) Poročilo tajnika, c) Poročilo blagajnika, d) Razni predlogi. Iz prijaznosti bode pri tej priliki tudi popotovalni učitelj gosp. J. Belé predaval o trtni ušici in gojenji ameriških trt. Vsi prijatelji sadje- in vinoreje se s tem tedaj najuljudneje vabijo, da porabijo priložnost, ter se tega zborovanja mnogoštevilno vdeležijo. Omenjeni gospod učitelj bode pa poprej tudi predaval in sicer dne 21. aprila v Škalah pri gosp. Janu, dne 22. v Št. Ilji pri gosp. Krajncu in dne 23. v Št. Janžu pri gosp. Toniču. Predavanje prične se povsodi ob 3. uri popoldne.

Odbor.

Mah na travnikih.

Mah je travniku jako na kvar in zato je naravno, da si prizadeva umni kmetovalec iztrebiti si ga s travnikov. Ali to se mu ne ugodí iz lahka. Najbolje je pač, če se travnik redno vsake spomladi prevlači. Pravi se pa tudi, da je mogoče po polnem odpraviti mah z železno ali zeleno galico. Njo je treba raztopiti in potem se poskropi travnik z njo. V tem, ko mah vkonča, travi galica ne prizadene nobene skode. Kdor ima priložnost, da poskusi to zdravilo, naj ne opusti poskušnje!

Sejmovi. Dne 16. aprila v Spielfeldu. Dne 19. aprila na Črni Gori pri Ptujih, v Kapelah, v Ljutomeru in v Šoštanji.

Dopisi.

Od Malenedelje. (Račun — spomlad — oziroma.) V prvih časih, ko se je tukaj sezidalo novo šolsko poslopje, stanoval je v enem delu istega tudi mežnar. Pogodba pa je bila taka, da to stanovanje takoj preneha, kedar število otrok toliko narase, da se pokaže potreba šolo razširiti v tretji razred. Te okoliščine so že pred nekaterimi leti tako nanesele, da je krajni šol. svet bil po ukazih višje šolske oblasti prisiljen in dolžen to storiti. Krajni šol. svet pa je bil nasprotno tudi zavezan mežnarju drugo stanovanje narediti, oziroma kupiti in in to se je tudi zgodilo, veljalo je okoli ali blizo 800 gld. Vsa ta zadeva je bila v teku treh let popolnoma in pošteno poravnana. Letos pa je iznašel znani kričar kar naenkrat, da je kraj. šol. svet, oziroma njegov načelnik faro pri tem za 400 ali celo 700 gld. opeharil ter samo našo občino Bučkovec več, kakor za 100 gld. ociganil. Na to pa je načelnik kraj. šol. sveta na dne 27. marcija izvanredno sejo sklical, ter je pozval vse župane svetovalce k seji. Pri njej je vse, že prej odobrene račune v pričo vseh nas prebral in pojasnil; pri tej priložnosti smo se vsi prepričali, da so vsi računi pravilno sestavljeni, s pobotnicami obloženi in istiniti. Gledé na to izrekla se je občina hvala kraj. šol. svetu, dotičnemu obrekovalcu pa se je izrekla želja, da bi okusil nekoliko »kaše«, ali se ve, da ga tudi to ne bode nikoli spokorilo. Čast tedaj, komur čast! Kakor v obče je tudi tukaj se spomlad jako naglo probudila, tako da je že skoraj vsak grm poln ptičkov in cvetic. Kakor se vidi, ozebli so nam vinogradi zelo, a zimske setve so celo lepe, ako jim le bodočnost tako prizanesa, kakor jim je dolgo ležeči sneg. Drevje je celo popovnatno ter je upati, da bode lepo cvelo in obrodilo; le ljubi Bog nas naj varuje elementarnih nesreč! Moravski.

Od Sv. Vida pri Ponikvi. (Bela žena.) Nevsmiljena smrt je od nas zahtevala veliko terjatev. Pokosila je namreč najodličnejšega moža iz naše sredine, župnika č. g. Josipa Ulaga. Dolga bolezen napadla je gorečega častilca Dev. Marije na nje praznik 25. marcija tako hudo, da je prihodnji dan ob 9. uri zjutraj izdihnil blago dušo. Z rajnim gospodom zgubili smo nevtrudljivega dušnega pastirja in velikega prijatelja učee se mladine. Bili so vrli domoljub in značajni narodnjak ter so v ta namen tudi mnogo žrtvovali. Razven teh lastnostij dičila jih je posebno še globoka učenost. Pogreb, katerega so vodili preč. g. J. Tombah, dekan Rogiški, vršil se je v ponedeljek, dne 28. sušca. Prepričani smo, da so bili naš rajni g. župnik tudi v drugih krajih tako priljubljeni, kakor pri nas; kajti pri pogrebu videli smo razven mnogobrojne častite duhovščine tudi c. kr. uradnike iz Šmarija. Krasni vencí kinčali so krsto rajnega. Eden najlepših bil je oni občine

Šent-Vidske. Ta zasluga gre obč. predstojniku gosp. J. Zupancu. On je dobro vedel, kako ljubi, dragi in dobri so nam g. Ulaga bili. Imeli jih homo gotovo vedno v blagem spominu; kajti omenjeni venec se bo vsako leto ob določenih časih na gomilo deval ter nas tam spominjal dobrih nauk in dobrot, katere smo v teku 31 let, kar so med nami bivali, iz njih ust in radodarnih rok sprejemali. »Bodi jim zemljica lahka!«

Iz Teharja. († Miha Vizjak.) Sopet nam je smrtna kosa pobrala nevstrašljivega in značajnega moža in narodnjaka. Četrtek, dne 17. marca zjutraj ob 3. uri je previden s svetimi zakramenti v 77. letu svoje starosti v Gospodu zaspal g. Miha Vizjak, po domače Pečevšek, posestnik in sloveči sadjerec na Pečevji. Na sv. Jožefa popolden ob 3. uri spremili smo ga k zadnjemu počitku. Pogreb bil je jako sijajen, kakoršnega Teharje malokedaj vidi. Videl si lepo število odličnih gospodov iz Celja in Šentjurija in prav mnogohojno število spremljevalcev iz Teharj in sosednih župnij. Kondukt vodili so prečast. gospod župnik in knezškof. svetovalec Anton Šibal. Pri odprtem grobu so od rajnega, s katerim sta si bila dobro znana, v prav vbranih in ginljivih, v sree segajočih besedah vzeli slovo ter so posebno povdarili, da je bil pokojni priden, veren sin sv. katoliške cerkve, ki je zvesto svoje krščanske dolžnosti opravljal, da je bil bistrega uma in blagega srca, priden oče, značajan mož in vrli narodnjak, kojega bo pogrešal dom in vsa fara Teharska in prijatelji Slovenci. Povdarili so tudi, da je bil posebno nadarjen sadjerec, odlikovan od Njih veličanstva svitlega cesarja samega s srebrnim križcem s krono. Po končanem govoru so gg. pevci Celjske čitalnice kaj lepo nagrobno zapeli. In tako smo našega prijatelja Mihaela Vizjaka hladni materi zemlji izročili. Naj omenim še nekaj črtic iz njegova življenja. Kot odrasli mladenič bil je Miha Vizjak močne, čvrste in visoke rasti in je odstavljen k vojakom celih 12 let kot »grenadir« svoje dni pri vojakih služil in to na Italijanskem. Obhodil je kot vojak skoraj vsa večja mesta po italijanski deželi, kjer se je tudi prav dobro italijanščine naučil in jo je celo gladko govoril. Rad je pripovedoval, kako ga je veselilo v mestu Milanu, kjer je več let kot vojak bival, v velikansko in veličastno cerkev sv. Karola Baromejskega k službi božji zahajati. Še le vrnivši se od vojakov prevzel je posestvo ter se je z vsemi močmi poprijel kmetijstva in sadjerejstva, do katerega je imel posebno veselje. Prijatelji smo ga radi obiskovali, in vsakemu je znal dobro svetovati, posebno v sadjarstvu. Neki prijatelj ga vpraša: Ljubi Miha, se-li kaj bojiš umreti? In Miha Vizjak mu odgovori celo mirno: »Še kot črstev, močen mož pri vojakih nisem se bal sovražne smrtne kroglice, za katero sem kot vojak moral vsako uro pripravljen biti, zakaj bi se neki zdaj kot sivolasi starček smrti bal, o da bi bila le srečna naša zadnja ura!« Bila pa je tudi zares srečna njegova zadnja ura. Nadušljivost ga je hudo mučila, večkrat v boleznih in še malo dni pred smrtjo prejel je z veliko pobožnostjo in vdanostjo v sveto božjo voljo sv. zakramente umirajočih in je mirno v Gospodu zaspal. V blagem, častnem spominu hočemo ohraniti pobožnega kristjana in našega vrlega narodnjaka, Mihaela Vizjaka, bodi mu zemljica rahla!

Iz Buč. Kakor se je že poročalo, vzela nam je nemila smrt preteklo jesen našega blagega dušnega pastirja, vis. č. g. župnika Mihaela Rakoše. Že ob času mučne in dolgotrajne boleznih rajnega g. župnika obrnilo je previsokočastito škofijstvo milostno skrb na našo župnijo in nam poslalo v oskrbovanje župnije č. gosp. Alojzija Arzenška. Dne 4. avgusta smo tega gospoda lani z velikim veseljem sprejeli. V kratkem času tukajš-

njega bivanja pridobili so si č. g. provizor vsled njihovega zelo skrbnega in neumornega delovanja, kar se tiče poviksanja božje časti in dušnega pastirstva, neizmerno zaupanje in naklonjenost vsega ljudstva. Dne 25. svečana je prišel čas ločitve in s tužnim srcem smo se poslavljalji od nam tako dragega gospoda Alojzija, ki so se podali na jim odločeno novo mesto na prijazni Ponikvi. Bili so ti gospod vsem župljanom vselej zvest in odkritosrčen prijatelj in svetovalec, ter so delovali tudi v narodnem obziru spretno za povzdigo narodne zavesti. Kazoč, koliko vrednost prinaša čitanje naših dobrih slovenskih časopisov in knjig, spodbujali so nas na naročbo raznih listov in sedaj potuje precej večje število časopisov med nas kmete. Kličemo jim torej v slovo: Dobrotljivi Bog naj jim mnogoterno poplača ves trud, ki so ga z nami imeli ter naj jih ohrani v svoji milosti še obilico let zdravih in zadovoljnih!

Od Št. Lovrenca na kor. žel. (Zalostnerazmere.) Povsod gre Slovan junasko na dan, tudi naše sosednje občine so se že večidel postavile na narodna tla, le v našem trgu še o narodni zavesti ni duha ne sluha. Zlahitna nemškutarija je v najlepšem cvetu, dasiravno bi prave Nemce lahko naštel na prste ene roke. Zakletim nemškutarjem izročujejo preslepljeni kimavci vse častne službe, da gospodarijo, kakor se njim ljubi. Naš mnogozasluzni (?) dosedanji župan se je pri zadnji volitvi dne 22. marca odrekal županstvu. Prav tako! Njegova požrtvovalnost za občino in nje blagor je bila v nekaterih rečeh sicer dobra, v drugih pa toliko, kakor »nič«. V črnih bukvah pa ostane zapisano, da so z njegovim dovoljenjem pred leti velikaši po časti in dolgosti surovo napadli kmetsko bralno društvo v gostilni g. Pernata. Naše popolno zaupanje bi si bil pridobil, ko bi enako postopal proti ljudem, ki so sramota fare, gmotna škoda občine. Opazujemo namreč britko resnico, da kužna bolezen »divjih zakonov« silno razjeda in mori zdravo telo človeške družbe. Naj se to odpravi, opozorila je slavna deželna vlada posamezne občine. Pri nas se nič ne zgodi, akoravno so se bližnje občine že dayno za to izrekle. Kam bomo prišli z občinskimi dokladami? Njih že itak imamo 40%. Čujte, samo trg plačuje 800 gold. na leto za obč. reveže. K temu pa še pride v kratkem novo, se ve, da velikansko šolsko poslopje, za skoraj polovico nezakonskih otrok, katere rodijo večinoma »konkubinati«. Kako pridemo davkoplačevalci k temu, tako obilico tujih našemu premoženju nevarnih ljudi preskrbovati? Zakaj prepušča župan, da se smejo mladi ljudje kot »oferji« ali »oferice« potikati brez vsega dela po bajtah med tem, ko kmet poštenih delavnih poslov krvavo pogreša! Zakaj bi župan, ki mora biti vnet za blagor občine, ne omejil nekoliko brezštevilnih »balov« in plesov, ki so službenemu stanu začetek njih duševnega in gmotnega pogina? Polni strahu zremo v prihodnost, ter se poprašujemo, kaj bode z novim županom! V letošnjem dolgem pustu ni bilo v celi fari nobene poroke! Pri nas je res treba pomoči, dokler ne omagamo pod težo doklad, in da od nekdanjega slavnega Št. Lovrenca v Puščavi ne bo ostala samo le puščava.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar se je vrnil v torek iz Bajovarije na Dunaj ter obhaja tu, kakor po navadi, velikonočne praznike. — Nizjeavstrijski dež. zbor je vsprejel načrt nove postave, ki ureja oskrbovanje